

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 83

van **TINNE ROMBOUTS**

datum: 24 oktober 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Rioleringsprojecten - Subsidiëring en uitvoering

Voor de (her)aanleg van riolering kunnen gemeenten een subsidie krijgen van de Vlaamse overheid. Er wordt ook een bijkomende impuls gegeven voor de uitbouw van gescheiden riolering dankzij het lokaal pact. Via het lokaal pact neemt de Vlaamse overheid via bovengemeentelijke investeringsprogramma's van Aquafin gemeentelijke investeringen in rioleringsprojecten over.

In 2008 werd hierover door de Vlaamse Regering een beslissing genomen voor een periode van 7 jaar waarin jaarlijks 100 miljoen euro voorzien werd voor de investeringsprogramma's 2010 tot en met 2016. In 2013 hernieuwde de Vlaamse Regering deze beslissing en verlengde zij deze aanpak met 5 jaar. In 2015 werd beslist daarbij voor de investeringsprogramma's tussen 2017 en 2021 telkens 130 miljoen euro per jaar of 30 miljoen per jaar extra te voorzien.

1. Hoeveel projecten werden in het kader van het lokaal pact voor de periode 2008-2016 en 2017-2021 reeds aangevraagd?

- a) Hoeveel werden goedgekeurd en voor welk bedrag?
- b) Hoeveel werden afgekeurd?
- c) Hoeveel werden nog niet beoordeeld en wat is de reden?

Graag telkens een opsplitsing per provincie

2. Van de goedgekeurde projecten uit vraag 1.

- a) Hoeveel projecten werden daarvan reeds uitgevoerd en voor welk bedrag?
- b) Hoeveel projecten zijn ingepland om uit te voeren en voor welk bedrag?
- c) Hoeveel projecten zijn nog niet ingepland en waarom niet?

Graag telkens een opsplitsing per provincie

3. Komen deze aantallen overeen met de verwachtingen of hoe evalueert de minister deze aanvragen en investeringen?

4. De gemeentelijke saneringsbijdrage is maximaal 1,4 x hoger dan de bovengemeentelijke saneringsbijdrage.
 - a) Hoeveel gemeenten hanteren het maximum voor de gemeentelijke saneringsbijdrage?
 - b) In welke mate hebben de gemeenten of hun rioolbeheerder die middelen - voor het meest recente jaar waarvoor cijfers ter beschikking zijn - opnieuw besteed aan rioolbeheer en rioleringsprojecten?
5. De minister-president verklaarde in de Septemberverklaring dat in de begroting voor 2018 ook 50 miljoen euro extra wordt uitgetrokken voor riolering.

Hoe worden deze middelen verdeeld en ingezet?

6. De minister deed een aanpassing aan het subsidiebesluit. De voornaamste wijzigingen daarin waren dat het subsidiepercentage voor alle projecten gelijk werd op 75% en dat het moment van bepaling en vastlegging van het subsidiebedrag verschuift naar later in het proces, namelijk de opbouw van het gunningdossier.
 - a) Hoeveel projecten werden sinds het vernieuwde subsidiebesluit ingediend?
 - b) Hoeveel werden goedgekeurd en voor welk bedrag?
 - c) Hoeveel werden daarvan reeds uitgevoerd?
 - d) Hoeveel projecten zijn ingepland om uit te voeren?
 - e) Voor hoeveel eerdere projecten hebben de gemeenten/rioolbeheerders de voorkeur gegeven aan het toepassen van de nieuwe procedure uit het vernieuwde subsidiebesluit?

ANTWOORD

op vraag nr. 83 van 24 oktober 2017

van **TINNE ROMBOUTS**

1. Via de investeringsprogramma's 2010 t.e.m. 2018 werden in totaal 927 projecten die geheel of gedeeltelijk tot de gemeentelijke saneringsbevoegdheid behoren en die passen binnen betrokken categorieën van het lokaal pact, ter uitvoering opgedragen aan Aquafin. Op het ogenblik van het ter uitvoering opdragen aan Aquafin werd het totaal investeringsvolume geraamd op ruim 765 miljoen euro. Er is geen overzicht van afgekeurde projecten beschikbaar.

Opgesplitst per provincie geeft dit de volgende cijfers:

Provincie	Aantal projecten	Investeringsvolume
Antwerpen	136	123.371.207 euro
Limburg	96	96.582.247 euro
Oost-Vlaanderen	230	201.606.298 euro
Vlaams-Brabant	256	208.557.490 euro
West-Vlaanderen	209	135.505.332 euro

2. Naderhand werden diverse van deze opgedragen projecten samengevoegd, opgesplitst en/of toegevoegd aan een ander bovengemeentelijk of gemeentelijk project uit de Aquafin-projectenportefeuille. Door deze samenvoegingen en opsplitsingen zijn er op dit ogenblik nog in totaal 878 projecten, waarvan reeds uitgevoerd en opgeleverd:

Provincie	Aantal projecten	Investeringsvolume
Antwerpen	36	19.829.831 euro
Limburg	24	12.140.261 euro
Oost-Vlaanderen	50	28.565.635 euro
Vlaams-Brabant	57	34.566.437 euro
West-Vlaanderen	54	27.701.754 euro

in uitvoering:

Provincie	Aantal projecten	Investeringsvolume
Antwerpen	27	35.135.432 euro
Limburg	15	18.560.774 euro
Oost-Vlaanderen	46	48.198.390 euro
Vlaams-Brabant	46	48.258.711 euro
West-Vlaanderen	54	56.072.419 euro

in uitwerking (studiefase/nog niet in uitvoering):

Provincie	Aantal projecten	Investeringsvolume
Antwerpen	69	68.917.571 euro
Limburg	55	72.273.916 euro
Oost-Vlaanderen	116	133.148.338 euro
Vlaams-Brabant	140	142.362.408 euro
West-Vlaanderen	89	111.743.808 euro

Momenteel is het investeringsprogramma (Optimalisatieprogramma) 2019 in opmaak bij de Vlaamse Milieumaatschappij. Voor de programma's 2019 en volgende kunnen op dit moment bijgevolg nog geen concrete aantallen/investeringsbedragen gegeven worden.

3. Bij de opmaak van de investeringsprogramma's 2010 t.e.m. 2018 werden de beschikbare budgetten zo volledig mogelijk ingevuld, rekening houdend met een mogelijke toekomstige kostprijsstijging van de betrokken projecten (op basis van kostprijsevoluties uit de voorgaande jaren). Hierbij werd ook rekening gehouden met de mate waarin de individuele projecten reeds in detail waren uitgewerkt en met de ingeschatte resterende doorlooptijd van betrokken projecten.
Het effectief gerealiseerde investeringsvolume (na uitvoering) wordt van nabij opgevolgd en zal bij de opmaak van de toekomstige investeringsprogramma's worden meegenomen om er voor te zorgen dat het vooropgestelde 'Lokaal Pact-budget' (7 x 100 miljoen euro + 5 x 130 miljoen euro) zo volledig mogelijk wordt ingevuld.
4. a) Voor 2017 hanteren 239 gemeenten het maximumtarief.
b) In het rapport 'Kosten voor riolering - rapportering 2015' wordt de rapportering over onder andere de kosten en de opbrengsten voor het rioolbeheer verwerkt. De laatst beschikbare cijfers kan u op de VMM-website raadplegen (<https://www.vmm.be/publicaties/kosten-voor-riolering-rapportering-2015>).
Hoewel de rapportering een boekhoudkundig inzicht geeft in de kosten en de opbrengsten, volgt uit de bestaande rapportering niet eenduidig of op cashflow niveau de beschikbare middelen effectief en integraal aan het rioolbeheer besteed zijn. Om deze problematiek ten gronde uit te klaren, is veelvuldig overlegd met de rioolbeheerders. Dit heeft tot concrete afspraken geleid om de jaarlijkse rapportering over de gemeentelijke sanering uit te breiden. Hierdoor zullen we naast de kostendekking ook een duidelijk zicht op de cashflow van de rioolbeheerders krijgen. Op die manier zullen de rioolbeheerders moeten aantonen dat, ook al zijn ze momenteel ruim kostendekkend, ze toch alle beschikbare middelen correct aangewend hebben of, zo niet, hoeveel middelen nog beschikbaar zijn en waarvoor deze zullen aangewend worden. Deze bijkomende gegevens zijn ondertussen door alle rioolbeheerders aangeleverd en worden momenteel door de Vlaamse Milieumaatschappij verwerkt. De resultaten zullen in de volgende editie van het rapport 'Kosten voor riolering' na de jaarwisseling gepubliceerd worden.
5. Dit gebeurt door enerzijds een verhoging van het vastleggingskrediet voor de gemeentelijke subsidies met 20 miljoen euro en anderzijds een verhoging van het budget voor het lokaal pact met 30 miljoen euro.
6. a-b) Sinds de inwerkingtreding van het subsidiebesluit op 16 juni 2017 werden 74 voorontwerpdossiers besproken in de ambtelijke commissie. Van deze dossiers werden 30 dossiers als voorontwerp goedgekeurd. Van deze projecten kozen een aantal rioolbeheerders er voor om de nieuwe procedure (met vastlegging van de subsidie op basis van het gunningsdossier i.p.v. het voorontwerpdossier) te volgen, waardoor slechts een deel van deze dossiers aanleiding geeft tot invulling van de voor 2017 beschikbare vastleggingskredieten. Het gaat voor deze dossiers (onder de overgangsprocedure) om een totaal bedrag aan vast te leggen subsidies van ongeveer 9 miljoen euro.
c) Aangezien voor de lopende projecten in de overgangsprocedure (de projecten die zich momenteel in uitvoeringsfase bevinden lopen alle nog onder de overgangsprocedure) slechts geweten is op het moment van indiening van de eindafrekening dat de werken uitgevoerd zijn, ofwel op het moment van indiening van een voorschotaanvraag dat de werken aangevangen zijn, zijn alleen hiervoor aantallen ter beschikking.

Sinds 16 juni 2017 werden 60 voorschot aanvragen ingediend. Voor deze projecten is zeker dat reeds 20% van de werken werd uitgevoerd.

- d) Voor alle projecten die opgenomen worden op een subsidieprogramma, wordt uitgegaan van uitvoering binnen een redelijke termijn. Gelet op een gemiddelde doorlooptijd van ongeveer 5 jaar tussen de vastlegging van de subsidie op basis van het goedgekeurd voorontwerp en de uitbetaling van het dossier (dus na uitvoering) blijkt de uitvoering in bepaalde gevallen echter vertraging op te lopen. Voor veel dossiers wordt dan ook uitstel gevraagd van de uiterste termijn om een eindafrekeningsdossier in te dienen.
- e) Om na te kunnen gaan voor welke lopende projecten voor de overgangs- dan wel de nieuwe procedure gekozen werd, werd in het voorjaar van 2017 een bevraging gestart naar de rioolbeheerders voor alle lopende dossiers waarvoor het voorontwerp op dat moment nog niet goedgekeurd was. Het betrof in totaal 605 dossiers. Voor 290 dossiers werd geantwoord dat de overgangsprocedure gekozen werd. Voor 218 dossiers werd voor de nieuwe procedure gekozen. Voor 9 dossiers werd aangegeven dat er geen intenties meer waren om het dossier verder te zetten. Voor de resterende 88 dossiers werd de keuze nog niet kenbaar gemaakt.